

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2018

aruandeaasta lõpp: 31.12.2018

sihtasutuse nimi: SIHTASUTUS JÄRVSELJA ÕPPE- JA KATSEMETSKOND

registrikood: 90001196

tänava/talu nimi, Järvelja metskond 5/4

maja ja korteri number:

küla: Järvelja küla

vald: Kastre vald

maakond: Tartu maakond

postisihthnumber: 62501

telefon: +372 7411341

e-posti aadress: info@jarvelja.ee

veebilehe aadress: www.jarvelja.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	9
Bilanss	9
Tulemiaruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Netovara muutuste aruanne	12
Raamatupidamise aastaaruande lisad	13
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	13
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	17
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	17
Lisa 4 Varud	18
Lisa 5 Bioloogilised varad	18
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	19
Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad	20
Lisa 8 Kapitalirent	20
Lisa 9 Kasutusrent	21
Lisa 10 Võlad ja ettemaksed	22
Lisa 11 Tulu ettevõtlusest	22
Lisa 12 Muud tulud	22
Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud	23
Lisa 14 Tööjõukulud	23
Lisa 15 Muud kulud	23
Lisa 16 Seotud osapooled	24
Lisa 17 Bioloogiliste varade lisainformatsioon	25
Aruande allkirjad	32
Vandeauditori aruanne	33

TEGEVUSARUANNE 2018

Sihtasutus Järvelja Õppe- ja Katsemetskond (edaspidi sihtasutus) on 1997. aastal Eesti Põllumajandusülikooli poolt asutatud sihtasutus, mis haldab endise Eesti Põllumajandusülikooli õigusjärgse Eesti Maaülikooli Kastre ja Räpina vallas asuvaid kinnistuid 2002. aastal viiekümneks aastaks sõlmitud kasutusvalduslepingu ja 2011. aastal sõlmitud tasuta kasutusse andmise lepingu alusel. Vastavalt põhikirjale on sihtasutuse tegevuse põhieesmärkideks metsapindala ja metsade bioloogilise mitmekesisuse säilitamine, metsandusliku uurimis- ja katsetegevuse baasiks olemine ning katsealade rajamine, säilitamine, hooldamine ja arendamine. Sihtasutuse hallatavatel maadel toimuvad Eesti Maaülikooli üliõpilaste õppepraktikad, samuti paikneb sihtasutuse territooriumil arvukalt uurimisalasid, millel viiakse läbi teaduslikke katse- ja seiretöid.

Õppe- ja katsetegevuse vajalike kulude katmiseks kasutab Sihtasutus metsamaterjali müügist saadud tulusid. Sihtasutuse põhitegevus ei ole suunatud majandusliku kasu saamisele või kasumi teenimisele metsamaterjali müügi kaudu, Sihtasutus võib kasutada oma tulusid üksnes põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks.

Sihtasutuse poolt hallatava metskonna üldpindala on 2019.a esitatud maamaksuteadete kohaselt (nr. 2019084312 ja nr. 2019184999) 10545,75 ha (2011. aastal läbiviidud metsainventeerimise kohaselt 10554,50 ha), millest vastavalt pidevale metsakorraldusele on 01.03.2019 seisuga metsamaad kokku 6478,5 ha, sellest majandatava metsamaa pindala on 4514,94 ha (siia kuuluvad ka erinevate majanduspiirangutega majandatavad metsad), mis on 69,72 % metsamaast. Majandamisest väljas oleva metsamaa pindala on 1963,57 ha (VEPid, liigi püsielupaiga sihtkaitsevööndid, sihtkaitsevööndid).

2018. aastal olid ilmastikuolud (eeskätt aasta teine pool) metsa ülestöötamiseks soodsad ning puidu hinnad olid kõrged ning aasta teises pooles veel tõusid (eeskätt paberipuit). Kuna metsamaterjali müügilepingud olid sõlmitud aasta alguses, siis kõikide puidusortimentide osas ei õnnestunud hinnatõusu maksimaalselt ära kasutada. Eelarves oli planeeritud raiemaht 18 590 tm, koos kasvava metsa müügiga (sanitarraie 50 tm), tegelik raiemaht oli 2018 a. lõpuks 20 007 tm (2017.a 17 972 tm), koos kasvava metsa müügiga (valgustusraie 4,5 tm). Metsamaterjali müük toimus avalikul enampakkumisel. Eelarves oli planeeritud keskmiseks müügihinnaks 46,86 eurot/tm, keskmiseks müügihinnaks kujunes 50,49 eurot/tm koos kasvava metsaga (müüdi 18 704 tm). 2017.a keskmine müügihind oli 36,91 eurot/tm ja müüdi 19 229 tm.

Uuendusraiate raiemaht (17 956 tm) suurenes võrreldes 2017. aastaga 2062 tm. võrra. Harvendusraietega varuti 2046 tm. puitu. Enamus neist 2017 a. harvendusraie langid. 2018 a. harvendusraie plaani kehv täitmine oli tingitud asjaolust, et riigihangetega ei õnnestunud leida harvendusraie tegijat.

2018. aastal tähtajatu töölepinguga töötavate töötajate koosseisus muutusi ei olnud. 2018. a. lõpu seisuga oli sihtasutuses 14 tähtajatu töölepinguga töötajat, suvel oli taimlas tööl tähtajalise töölepinguga 2 töölisi.

2018. aastal olid sihtasutuse tulud ilma bioloogiliste varade väärtuse muutuseta ja koos toetustega kokku **1072 509** eurot, 2017.a **852 630** eurot.

Tabel 1 Tulud ettevõtlusest 2018. ja 2017. aastal (eurodes)

	2018	2017
Metsamaterjali müügist	944 351	709 739
Istikute müügist	79 076	93 131

Halgude müügist	20 466	18 158
Ruumide rent, seminaride korraldamine	22 028	19 641
Kasvava metsa müügist	40	205
Muud tulud ettevõtlusest	6 492	11 237
Tulud kokku	1 072 453	852 111

2018.a tulem on -7 524 318 eurot (2017.a 3 452 239 eurot). Tulemis kajastatakse ka bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutust, mis 2018.a vähenes 7 809 191 euro võrra (2017.a bioloogiliste varade väärtus suurenes 3 340 029 eurot). Metsa väärtus on vähenenud peaaesjalikult diskontomäära suurenemise tulemusena (vaata raamatupidamise aastaaruande lisa 17). 30.11.2018 jõustus Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi lisa 8 (Riigimetsa hindamine) muudatus, mille kohaselt lähtub diskontomäära arvutuskäik edaspidi Rahandusministeeriumi riigivara osakonna poolt Riigimetsa Majandamise Keskusele arvestatud omakapitali tulumäärast, mis ei peegelda sihtasutuse juhtkonna hinnangul õiglaselt sihtasutusele omaseid tingimusi ja asjaolusid. Sellest tulenevalt rakendab sihtasutus 31.12.2018 seisuga koostatud metsa õiglase väärtuse hindamismudelil üldeeskirja lisas 8 kindlaksmääratud diskontomäära asemel sihtasutusele sobivamat diskontomäära, milleks on 6,82% (31.12.2017: 4%). Metsaväärtuse muutust mõjutavad ka 5 aasta keskmise müügihinna ja raiemahtude suurenemine.

Tabel 2 Bioloogiliste varade ümberhindluse kajastamine tulemiaruanDES 2018. ja 2017.a (eurodes)

	2018	2017
Tulem ilma bioloogiliste varade ümberhindluseta	284 873	112 210
Bioloogiliste varade väärtuse muutus	-7 809 191	3 340 029
Aruande aasta lõplik tulem koos metsa väärtuse muutusega	-7 524 318	3 452 239

31.12.2018.a seisuga oli sihtasutuse bilansimaht 9,97 miljonit eurot (31.12.2017 seisuga 17,49 miljonit eurot). Bioloogiliste varade väärtus oli 31.12.2018.a 8,4 miljonit eurot (2017.a 16,2 miljonit eurot).

2018.a eelarve täitmise aruande järgi olid tulud suuremad kui kulud 397 181 euro võrra (kuludes ei kajastu amortisatsioon ja lõpetamata ning valmistoodangu varude muutus). Investeeringuteks kulutati 191 564 eurot.

Tabel 3 Majandustegevust iseloomustavad peamised finantssuhtarvud

Finantssuhtarv	Valem	2018	2017
Puhas käibekapital (eurodes)	Käibevarad-lühiajalised kohustised	1 124 898	835 453
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	Käibevarad / lühiajalised kohustised	17,90	15,73
Maksevalmiduse kordaja	Raha / lühiajalised kohustised	8,12	5,94
Tulud ettevõtlusest kasv %	(Aruandeaasta tulud ettevõtlusest – Eelmise aasta tulud ettevõtlusest)/ Eelmise aasta tulud ettevõtlusest * 100	25,86	-2,35
Tulemi muutus (ilma bioloogilise varade ümberhindluseta) (eurodes)	Aruandeaasta tulem – Eelmise aasta tulem	172 663	101 150

Finantssuhtarvude põhjal võib väita, et käibevarad ja raha seisuga 31.12.2018 võimaldavad täita lühiajalisi kohustisi. Nii tulud ettevõtlusest kui tulemsuurenesid võrreldes 2017.aastaga.

Õppetöö, teadus- ja arendustegevus

Eelkõige Eesti Maaülikooli tudengite õppepraktikumide läbiviimiseks peab sihtasutus ülal selleks vajalikku infrastruktuuri: ühiselamuid, söögimaja, raamatukogu, kontorihoonet ning õppejõudude majutamiseks jahilossi. Õppepraktikate ja teadustöö toimumise toetamiseks võimaldab sihtasutus õppebaasi ulatuses tasuta interneti ligipääsu kõigile soovijatele. Õppepraktikate toimumise ajal abistavad sihtasutuse töötajad õppejõudusid õppetöö korraldamisel.

Õppepraktikumidega ja õppebaasiga seotud kulud olid 34 490 eurot ning katse- ja uurimistööga seotud kulud 17 806 eurot (2017.a 43 421 ja 10 669 eurot). Sihtasutus rahastas eelarveperioodil järgmisi uurimisprojekte:

• Harvendusraietega kaasnevate metsakahjustuste uurimine
Järvelja Õppe- ja Katsemetskonna tingimustes	5 254 euroga
• Metsatüpoloogiliste õpperadade rajamine Järveljale	6 351 euroga
• Jalaka katseala tara	4 062 euroga
• Ilmajaama vaatlusandmete sisestamine	1 507 euroga

Püsiakatsealade hooldust tehti 600 euro eest, 2017. a. 784 euro eest.

Andres Mathieseni nimelist stipendiumi 2018. aastal välja ei antud.

Sihtasutus jätkas 2017/2018 õppeaastal parimate metsanduse ning loodusvarade kasutamise ja kaitse erialade magistratööde premeerimist 625 eurose stipendiumiga. Lõputööde hindamise komisjoni otsuse alusel anti välja 625 eurone stipendium magistratöö: „Harvendusraiete mõju haaviku kasvule ja pärna teise rinde kujundamine“ koostamise eest.

2018. aastal viidi, koostöös Eesti Maaülikooli õppejõududega, läbi kuus metsaõppeprogrammi kooliõpilastele ja lasteaiade lastele, milles osalesid Veeriku Kool, Miina Härma Gümnaasium, Kesklinna Kool, Tartu Loodusmaja, Pääsupesa Lasteaed ning kooli õpilased Fääri Saartelt. Programmides osales kokku umbes 175 õpilast.

Metsaistutustalgutel osalesid veel EMÜ metsandus- ja maaehitusinstituut, Kaitseliidu Tartu Malev, kokku umbes 70 inimesega.

Metsamajandus

2018. aastal teostati sihtasutuse majandatavates metsades metsauuendustöid 28,31 hektaril (2017 29,8 ha), mille hulgas Ku (harilik kuusk) istutust 16,56 ha, Mä (harilik mänd) istutust 8,38 ha, Ks (arukase) istutust 3,37 ha.

2018. aastal tehti metsakultuuride täiendamist 23,36 ha ja metsauuenduse hooldamist 41,8 ha (2017 a. 19,5 ha ja 30,1 ha). Lisaks pritsiti männikultuure 34,15 ha ulukitõrje vahendiga (Trico). Noorendike hooldamist tehti 2018. aastal metskonnas 23,28 ha (2017 33,1 ha).

Maapinna mineraliseerimist metsakultuuride rajamiseks tehti 2018. aastal 31,44 ha (2017 29,9 ha).

Harvendusraiet tehti 31,68 ha, 2046 tm (2017 54,3 ha, 2603,6 tm). Harvendusraiete paremaks teostamiseks soetati põllumajanduslik traktor koos metsaveokäru ja tõstukiga. Teede ja sihtide paremaks hooldamiseks soetati lumesahk ja niiduk.

2018. aastal jätkati metsakultuuride inventuuriga, mille käigus hinnati viimase kolme aasta metsauuenduse aladel uuenduse kasvu, arengut ja hoolduse vajadust. Metsakultuuride inventuure jätkatakse kindlasti ka järgnevatel aastatel.

Tabel 4 Uuendusraiete pindalad (ha)

puuliik	raiutud lageraied	raiutud uuendusraied	lubatud raiuda ha/a	lubatud raiuda 2018-2022
Mänd	14,22	14,22	17,0	85,0
Kuusk	9,01	9,01	8,5	42,5
Kask	31,75	31,75	36,0	180,0
Haab	2,10	2,10	2,0	10,0
Teised pl (Lm, Lv)	8,15	8,15	7,5	37,5
Kokku	65,23	65,23	71,0	355,0

2018. a oli uuendusraiete raiemaht 17 956 tm (2017 15 303 tm). Keskkonnaministeeriumi poolt oli aruandeperioodiks kinnitatud optimaalseks uuendusraie pindalaks 71,0 hektarit (2018-2022 355 ha). Raietöid teostati 65,23 hektaril (tabel 4), seega kogu raiemaht jäi alla uuendusraie optimaalse pindala, puuliikide lõikes ületati seda kuuse, haava ja teiste puuliikide lõikes. 2018. aastal vormistati raietööde üleandmine raielangi aktiga, milles nähakse ette raietööde tingimused. Lattu jäi aasta lõpuks ca 160 tm metsamaterjali.

Tabel 5 Realiseeritud materjal sortimentide kaupa (tm)

	2018	2017
Kuuse jänepalk	1 436	1 261
Kuuse peenpalk	2 220	1 344
Sorditu okaspuu palk	261	464
Kuuse paberipuit	1 272	1 095
Kuuse latt	174	356
Männi palk	1 031	1 934
Männi peenpalk	1 374	1 480
Männi paberipuit	367	265
Männi majapalk	401	497
Kase vineeripakk	2 357	1 741
Kase saepalk	348	451
Kase paberipuit	2 919	2 231
Haavapalk	252	381
Sanglepa palk	354	315
Haava paberipuit	578	1047
Okaspuu küttepuit	609	457
Lehtpuu küttepuit	2 746	3 439
Raidmed	0	471
Kokku	18 699	19 229
Kasvav mets	5	27
Halupuud	542	404

2018. aastal oli metsamaterjali müügiimaht 18 699 tm ning metsamaterjali müügist saadi kokku 944 391 eurot müügitulu keskmise hinnaga 50,49 eurot/tm (2017. a. 709 738 eurot). Võrdluseks, 2017.a oli müügihind 36,91 eurot/tm. Puidu sortimentidest moodustasid okaspuu

ja lehtpuu palgid ja lehtpuu pakud kokku 53,7 % (2017 -51%) paberipuit ja latid 28,4 % (2017 -26%) ja küttepuit 17,9 % (2017 -20%) müügist.

Kasvatav metsa müüdi valgustusraienä 4,5 tm, keskmise hinnaga 8,89 eurot/tm (2017 27 tm, 7,59 eurot/tm).

Küttepuid halgusid müüdi 834 tm ning müügist saadi 20 466 eurot (2017 404 tm, 18 158 eurot).

Tabel 6 Metsakasutuse tulud ja metsavarumise kulud

Müüdnud metsamaterjali keskmised hinnad ja mahud								
	2018		2017		Muutus		Muutuse %	
Hind (eurot/tm)	50,50		36,91		13,59		36,8	
Maht (tm)	18 699		19 229		-530		-2,75	
Metsakasutuse tulud: keskmised ühikuhinnad ja summaarsed müügistkogused müügiartiklite lõikes								
	2018		2017		Muutus		Muutuse %	
	eurot/tm	Maht tm	eurot/tm	Maht tm	eurot/tm	Maht tm	eurot/tm	maht
Raieõiguse müük	8	5	7,59	27	0,41	-22	5,4	-81,5
Metsamaterjali müük	50,50	18 699	36,91	19 229	13,59	-530	36,8	-2,75
Metsavarumise kulud: keskmised ühikukulud ja summaarsed raiemahud								
	2018		2017		Muutus		Muutuse %	
	eurot/tm	Maht tm	eurot/tm	Maht tm	eurot/tm	Maht tm	eurot/tm	Maht tm
Metsamaterjali ülestöötamine	14,26	20 002	15,81	17 945	-1,55	2 057	-9,8	11,5

Taimeaed

SA Järvselja ÕKMK taimla on kantud Taimetervise Registrisse registreerimisnumbriga 84. Tegevusloa on taotletud nii metsakultiveerimismaterjali kui ka dekoratiivkultuuride tootmiseks, pakendamiseks ja turustamiseks. Taimlale on 31.01.2003 antud taimepasside väljastamise õigus. Taimetoodangu Inspeksiooni kontrollreididel on tunnustatud taimla tegevus nõuetekohaseks. Kuna tootmismahud on suhteliselt väikesed ja konkurents tugev Tartu linna ümbruses, siis oleme võtnud eesmärkideks metsataimede omavajaduse kindlustamise ning dendroloogiliselt mitmekülgse toodangu pakkumise. Hetkel on müügisortimendis 1400 eri taksonit.

Taimla 2018. aasta tulud olid 79 076 eurot (2017- 93 131 eurot) ja kulud 103 010 eurot (2017 – 118 666 eurot). Taimla varud vähenesid 86 274 euro võrra.

2018. aastal müüdi erinevaid istikuid kokku 58 628 tk (2017.a 87 204) ja omaotstarbeks kasutati 79 821 taime (2017.a 62 299 taime). Taimede külviks soetati juurde taimekasvatuskasette 4170 euro väärtuses ja külvik metsataimede külvamiseks. Tehti nii hajali-, kui ka kassettkülve, üldkoguses 156 000 tk. Metsataimede kasvatusele on sihtasutusel 2019 a. plaanis investeerida kastmispoomi ehitamiseks. Samuti soetada kaubik taimede ja materjalide transpordiks. Oleme taimlat välja reklaaminud praktikakohana aianduserialasid õppivatele inimestele, et leida leevendust hooajal valitsevale tööjõu nappuse probleemile.

Populaarseks on saanud taimede tellimine kodulehelt ning tellijatele taimede posti teel saatmine, kasutatakse Omniva kullerteenust. Istikuid käiakse müümas ka Eesti suurimatel aianduslaatadel.

Investeeringud

Tabel 7 2018. aastal tehtud investeeringud (eurodes)

1	Metsatraktor koos metsakäru ja – tõstukiga ning niiduk ja lumesahk	175 038
2	Subaru rendimaksed	4 788
3	Kasvatuskassetid	4 170
4	Ujumiskoha rekonstrueerimine	4 036
5	Toyota rendimaksed	3 861
	Kokku	191 893

Tegevusplaan 2019. aastal

2019. aasta eelarve tuludeks on planeeritud **1 103 618** eurot, sellest metsamajandusest **968 118** eurot. 2019. aasta eelarve kuludeks on planeeritud **865 028** eurot.

2019. aastal on sihtasutus kavandanud kinnitatud eelarve järgselt metsamaterjalina müüa 18 060 tihumeetrit puitu keskmise hinnaga 52,44 eurot/tm ja 500 tm halupuid hinnaga 42 eurot/tm.

Taimlamajanduse tulused on planeeritud 95 000 eurot ja kulusid 110 031 eurot ning puhkemajanduse tulused 20 000 eurot.

2019.a teadusprojektide finantseerimiseks on planeeritud 30 000 eurot ja katsealade hoolduseks ja stipendiumiteks veel 5525 eurot. Sihtasutus finantseerib parimat loodusvarade kaitse ja kasutamise eriala lõputööd 625 euro ulatuses. Jätkatakse koostöös Joosep Tootsi Fondiga Andres Mathieseni preemia väljaandmist ühele magistrandile 16 kuuks summas 2400 eurot.

Jätkatakse mittevajalike hoonete EMÜ-le võõrandamise ettepanekute tegemist. Püütakse välja ehitada Järvelja ühisveevärk. Tellitakse projekt lahendus Raudtee rekonstrueerimiseks. Viiakse lõpule Selgjärve ujumiskoha rekonstrueerimine.

Sihtasutus investeerib tehnika uuendamiseks. Eelarves on ette nähtud 10 000 eurot uue kaubiku liisimiseks.

Taimlamajanduses on 2019.a sihiks jätkata metsataimede kasvatust, et tagada omavajadused metsakasvatuses ja toota taimi ka turule. Jätkatakse kuuse ja männi potitaimede kasvatamisega uues kasvuhoones, külv tehakse ca 85 000 männi ja 85 000 kuuse potitaimede saamiseks. Püütakse muretseda metsataimede kasvatamise mehhaniseerimiseks kastmispoom. Pidevat täiendamist ning hooldust vajab ka kollektsioon- ja emataimede osakond. Jätakuvalt püüame oma toodangu osaleda aianduspäevadel ja laatadel.

Tanel Piir
Juhatuse liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	540 630	336 983	
Nõuded ja ettemaksed	59 607	33 369	2,3
Varud	204 732	284 871	4
Bioloogilised varad	386 490	236 950	5
Kokku käibevarad	1 191 459	892 173	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	740 043	598 972	6
Bioloogilised varad	8 033 771	15 992 502	5
Immateriaalsed põhivarad	0	4 225	7
Kokku põhivarad	8 773 814	16 595 699	
Kokku varad	9 965 273	17 487 872	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	8 122	8 648	8
Võlad ja ettemaksed	58 439	48 072	3,10
Kokku lühiajalised kohustised	66 561	56 720	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	0	8 122	8
Kokku pikaajalised kohustised	0	8 122	
Kokku kohustised	66 561	64 842	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	226 322	226 322	
Reservid	8 570 872	8 570 872	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	8 625 836	5 173 597	
Aruandeaasta tulem	-7 524 318	3 452 239	
Kokku netovara	9 898 712	17 423 030	
Kokku kohustised ja netovara	9 965 273	17 487 872	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	56	266	
Tulu ettevõtlusest	1 072 453	852 111	11
Muud tulud	0	3 304 407	12
Kokku tulud	1 072 509	4 156 784	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-625	-2 125	
Mitmesugused tegevuskulud	-473 913	-376 825	13
Tööjõukulud	-266 052	-260 084	14
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-46 398	-64 492	6,7
Muud kulud	-7 809 283	-127	15
Kokku kulud	-8 596 271	-703 653	
Põhitegevuse tulem	-7 523 762	3 453 131	
Muud finantstulud ja -kulud	-556	-892	
Aruandeaasta tulem	-7 524 318	3 452 239	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-7 523 762	3 453 131	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	46 398	64 492	6,7
Muud korrigeerimised	7 809 191	-3 340 029	5,15
Kokku korrigeerimised	7 855 589	-3 275 537	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-26 238	41 028	
Varude muutus	80 139	37 067	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	10 367	-19 896	
Kokku rahavood põhitegevusest	396 095	235 793	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-183 244	-4 002	6
Laekunud intressid	23	7	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-183 221	-3 995	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-8 648	-11 360	8
Makstud intressid	-579	-899	8
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-9 227	-12 259	
Kokku rahavood	203 647	219 539	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	336 983	117 444	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	203 647	219 539	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	540 630	336 983	

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Reservid	Akumuleeritud tulem	
31.12.2016	226 322	8 570 872	5 173 597	13 970 791
Aruandeaasta tulem	0	0	3 452 239	3 452 239
31.12.2017	226 322	8 570 872	8 625 836	17 423 030
Aruandeaasta tulem	0	0	-7 524 318	-7 524 318
31.12.2018	226 322	8 570 872	1 101 518	9 898 712

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Järvselja Õppe- ja Katsemetskonna 2018.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mille põhinõuded kehtestatakse raamatupidamise seadusega ning mida täiendab avaliku sektori finantsarvestuse-ja aruandluse juhend.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke. Rahavoogude aruande koostamisel on laekumised ja väljamaksed rühmitatud nende eesmärgi järgi põhitegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks. Põhitegevuse rahavoogude kajastamisel on kasutatud kaudset meetodit, mille puhul on põhitegevuse rahavoogude leidmiseks korrigeeritud põhitegevuse tulemit, elimineerides mitterahaliste majandustehingute mõju, põhitegevusega seotud varade ning kohustiste saldode muutused ning sihtfinantseerimise saamise ja andmisega seotud tulud ja kulud.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded teiste osapoolte vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse võimaluse korral iga ostja kohta eraldi. Kui nõuete individuaalne hindamine ei ole nõuete arvust tulenevalt võimalik, siis hinnatakse individuaalselt ainult olulisi nõudeid. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä.

Nõuete allahindluse kulu kajastatakse tulemiaruanDES kirjel Mitmesugused tegevuskulud.

Varud

Varudes kajastatakse materjale (kütus, saematerjal), lõpetamata toodangut (põhiliselt taimeaia toodang), valmistoodangut (ümarpalk ja lõhutud küttepuid laos).

Tooraine ja materjal võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kulutustest. Materjalide soetusmaksumuse kuludesse kandmisel kasutatakse kaalutud keskmise meetodit.

Lõpetamata ja valmistoodangu tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi (materjalide maksumus, tööliste palgad jne.), kui ka proportsionaalset osa metsamajanduse- ja autotranspordi kuludest (tootmiseseadmete amortisatsioon, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna palgad jne).

Varud kajastatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus on varude hinnanguline müügihind tavapärase põhitegevuse käigus, millest on maha arvatud hinnangulised kulutused, mis on vajalikud varude müügi valmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Bioloogilised varad

Bioloogiliste varadena kajastatakse sihtasutuse bilansis kasvavat metsa.

Bioloogiliste varade kajastamisel lähtutakse juhendis RTJ 7 kirjeldatud põhimõtetest.

Bioloogilist vara kajastatakse bilansis, kui vara on sihtasutuse poolt kontrollitav, on tõenäoline, et sihtasutus saab vara kasutamisest tulevikus majanduslikku kasu ning vara õiglane väärtus või soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav mõistliku kulu ja pingutusega.

Bioloogilisi varasid kajastatakse nii esmasel arvele võtmisel kui ka järgnevatel aruandekuupäevadel nende õiglase väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügi kulutused. Õiglase väärtuse kindlaksmääramise aluseks rakendab sihtasutus diskonteeritud rahavoogude meetodit.

Diskonteeritud rahavoogude meetodi rakendamisel hinnatakse vara kasutamisest tekkivaid rahavoogusid ning arvutatakse nende nüüdisväärtus.

Õiglase väärtuse hindamisel võetakse aluseks metsa majandamiseks kehtestatud seadusandlikke piiranguid, mis arvestavad ühtlase ja igavikulise metsakasutuse mahuga, diskonteerides metsamajandamisest tulevikus tekkivad keskmistena prognoositud rahavood tänasesse päeva.

Õiglane väärtus leitakse viie aasta keskmisena prognoositud aastase metsamajandamise tulude (MT) ja metsamajandamise kulude (MK) vahena, jagatuna diskontomäära (I) ja inflatsioonimäära (P) vahega.

Metsa bilansilise väärtuse (MBV) arvestamise valem = $(MT - MK) / (I - P)$

Metsamajandamise tulud (MT) leitakse puidu keskmise müügihinna ja metsa viie aasta keskmisena prognoositud aastase raiemahu korrutisena. Puidu keskmine müügihind leitakse viie aasta keskmise prognoositud müügihinna alusel ilma lisanduvate maksudeta.

Müügihinna prognoosimisel võetakse arvesse hinnanguid makromajanduslikule olukorrale, sealhulgas puiduturul toimuvate muutuste kohta.

Metsamajandamise kulud (MK) leitakse viie aasta keskmise prognoositud metsamaterjali kulude ja viie aasta keskmisena prognoositud aastase raiemahu korrutisena. Metsamajanduse kulude koosseisu arvatakse kõik metsandusega seotud kulud (v.a. halutootmisega seotud kulud), teede ja kuivendamissüsteemidega seotud kulud ja maamaks. Metsamajanduse kulude prognoosimisel arvestatakse

Rahandusministeeriumi prognoose majanduskasvu ja tööjõukulude kohta.

Sihtasutusele arvestatakse sobiv diskontomäär (I) võttes arvesse sihtasutusele omaseid spetsiifilisi asjaolusid. Kuna sihtasutusel ei ole laene, siis sisaldab diskontomäär vaid omakapitali hinda. Omakapitali hinna määramiseks kasutati CAPM (capital asset pricing model) mudelit. Arvutuste tegemisel lähtuti tegevuste osakaaludest vastavalt sihtasutuse arengukavas toodud mahtudele (metsa- jm majandustegevus 75%, õppetöö, teadus- ja arendustegevus 25%).

Inflatsioonimäärana (P) võetakse arvesse Rahandusministeeriumi poolt prognoositav metsamajanduse sektori deflaator, mis avalikustatakse Rahandusministeeriumi poolt koostatud prognoosides.

Bioloogiliste varade käibevarade osa leidmiseks kasutatakse bioloogiliste varade väärtuse leidmisel kasutatud viie aasta keskmisena prognoositud metsamaterjali tihumeetri müügihinna ning viie aasta keskmisena prognoositud kulu tihumeetri kohta. Mõlemad väärtused korrutatakse viie aasta keskmisena prognoositud aastase raiemahuga. Saadud tulu ja kulu vahe kajastatakse käibevarades.

Käibevarades kajastatud bioloogilised varad iseloomustavad järgneva aruandeperioodi hinnangulist kasumit puidu müügist. Metsa õiglase väärtuse muutust kajastatakse tulemiaruanDES kirjel „Muud tulud“ või „Muud kulud“.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalsed põhivarad on varad, mida sihtasutus kasutab toodete tootmisel, teenuste osutamisel või halduseesmärkidel ja mida ta kavatseb kasutada pikema perioodi jooksul kui üks aasta.

Materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade kapitaliseerimise alampiir on alates 01.01.2017 5 000 eurot, välja arvatud maa, mis võetakse soetusmaksumuses arvele olenemata maksumusest. Väiksema soetusmaksumusega objektide ostuhind kajastatakse üldjuhul perioodikuluna ja selliste varade üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalsed põhivarad, mis vastavad varade bilansis kajastamise kriteeriumitele võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb:

(a) ostuhinnast (kaasa arvatud tollimaks ja mittetagastuvad maksud);

(b) soetamisega otseselt seotud kulutustest ja

(c) varade tulevase demonteerimisega ja asukoha taastamisega (nt maa rekultiveerimine) seotud hinnanguliste kulutuste nüüdisväärtusest juhul, kui selle kajastamine vastab juhendis RTJ 8 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ kirjeldatud eraldiste moodustamise põhimõtetele.

Põhivarasid võib arvele võtta kogumina ainult juhul, kui kogum moodustab ühesuguse kasutuseaga terviku ja kogumi soetusmaksumus algab vähemalt põhivarade kapitaliseerimise alampiirist (ilma käibemaksuta). Kui ühe ja sama vara olulistel komponentidel on erinevad kasutusead, võetakse komponendid raamatupidamises arvele eraldi varadena (komponentide summaarne soetusmaksumus algab vähemalt põhivarade kapitaliseerimise alampiirist ilma käibemaksuta).

Põhivarade soetusmaksumusse võetakse arvele kulutused, mis on vajalikud selle viimiseks tööseisukorda ja –asukohta (varade soetusmaksumus, kulutused transpordile, paigaldamisele). Varade soetusmaksumusse ei kapitaliseerita varade kasutuselevõtmisega seotud koolitus- või lähetuskulu.

Varade tellimisega seotud kulu (hankekonkursi korraldamine, tellija järelvalve) ei kapitaliseerita, kui seda tehakse oma töötajate poolt ning selle suurus ei ole usaldusväärselt määratav või oluline. Avaliku sektori üksused ei kapitaliseeri põhivarade soetusmaksumusse makse ja lõive.

Kui materiaalsed või immateriaalsed põhivarad valmistatakse oma töötajate poolt, kusjuures otsesed kulutused põhivarade valmistamiseks ületavad põhivarade arvelevõtmise alampiiri, kapitaliseeritakse vastava akti alusel:

1) varade valmistamise ja installeerimisega seotud töötajate põhivarade valmistamise aja eest makstud palk ja sellelt arvestatud maksukulu;

2) varade valmistamiseks kasutatud materjalid;

3) varade valmistamise või asukohta toimetamisega otseselt seotud materjali- ja teenuste kulud.

Parendusega seotud kulutused lisatakse materiaalsete põhivarade soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalsete põhivarade mõistele (RTJ 5 tähenduses) ja varade bilansis kajastamise kriteeriumitele ning kulutuse maksumus on vähemalt põhivarade kapitaliseerimise alampiirina (ilma käibemaksuta) sätestatud summa. Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse tulemiaruanDES perioodi kuluna.

Kui parendusega kaasnes varade olulise osa väljavahetamine, kantakse väljavahetatud osa hinnanguline esialgne soetusmaksumus ja sellele vastav kogunenud kulum põhivarade arvelt maha.

Bilansis kajastatakse materiaalseid põhivarasid nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja

võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade objektide soetusmaksumus amortiseeritakse üldjuhul kuluks nende hinnangulise kasuliku eluea jooksul.

Materiaalsete põhivarade amortiseerimisel kasutatakse lineaarset amortisatsiooni arvestuse meetodit. Varasid hakatakse amortiseerima alates selle kasutusvalmis saamise hetkest ning lõpetatakse selle täieliku amortiseerumise või kasutusest eemaldamise kuul. Kui 100%-liselt amortiseerunud varasid on veel kasutuses, kajastatakse nii soetusmaksumust kui ka kogunenud kulumit bilansis seni, kuni varad on lõplikult kasutusest eemaldatud.

Maad ei amortiseerita.

Põhivarade amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatuvalt.

Raha genereerivate varade bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutmine näitavad, et varade kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib juhatus läbi varade kaetava väärtuse testi. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse need varad või raha genereeriva üksuse moodustatavad varad alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas nendest varadest tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või nende varade õiglane väärtus, mida on vähendatud müügikulutustega, olenevalt kumb on kõrgem.

Immateriaalsete põhivaradena kajastatakse füüsilise substantsita varasid kasuliku elueaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5000 eurost. Immateriaalsed põhivarad kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum.

Immateriaalsete põhivarade amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hooned ja rajatised	10-50 aastat
Masinad ja seadmed	5-20 aastat
Muu inventar	2-20 aastat
Immateriaalne põhivara	2-10 aastat

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised varade omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Aruandekohustuslane on rentnik:

Kapitalirenti kajastatakse bilansis varade ja kohustisena renditud varade õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Kapitalirendi tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaradega, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab rendiperioodi lõpuks varade omandiõiguse – sellisel juhul amortiseeritakse varad kas rendiperioodi jooksul või kasuliku eluea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi maksed jagatakse kohustist vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ning intressikuluks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Finantskohustised

Finantskohustisi (näit. võetud laenud, võlad tarnijatele, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised; väljaarvatud tuletisinstrumendid) kajastatakse bilansis üldjuhul korrigeeritud soetusmaksumuses. Kohustiste kajastamisel peetakse kinni tekkepõhisuse printsiibist, mille järgi kõik aruandeperioodil tekkinud kohustised kajastatakse aruandeperioodi bilansis. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele maksmisele kuuluva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on kas rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldist kajastatakse bilansis juhul, kui:

- 1) Sihtasutusel lasub enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustis;
- 2) kohustise realiseerumine on tõenäoline;
- 3) kohustise summat on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Eraldise kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldiste täitmiseks tõenäoliselt vajaliku summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldised võetakse arvele lühi- ja pikaajalise osana, lähtudes hinnangust nende realiseerumise tähtajale.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimine jaotatakse tegevuskulude ja põhivarade sihtfinantseerimiseks. Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivarade soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Kui eksisteerib sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel. Toetust kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvelevõtmise kuupäeval.

Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustisi ja sihtfinantseerimise saamise nõudeid kajastatakse eelnevalt tingimuslike kohustiste ja nõuetena.

Tegevustoetuse korral võib toetuse saaja seda kasutada suuremal määral oma äranägemisel, sh kas tegevuskulude või investeeringute soetamiseks. Toetusega võib kaasneda aruandlus tehtud kulutuste kohta, kuid see võib ka puududa. Eelarveaasta lõpuks järelejäänud raha võib nõuda tagasi, kuid sageli jäetakse see saajale järgmise perioodi kulutuste katteks. Tegevustoetusi kajastatakse kassapõhiselt.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel.

Seotud osapooled

Sihtasutuse aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- 1) tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmed ja nende pereliikmed, kelleks loetakse vähemalt abikaasa, elukaaslane ja laps;
- 2) sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kelle üle, punktis 1 nimetatud isikutel üksi või koos pereliikmetega on valitsev või oluline mõju;
- 3) Eesti Maaülikool kui sihtasutust konsolideeriv majandusüksus ja teised Eesti Maaülikooli valitseva või olulise mõju all olevad majandusüksused.

Raamatupidamise aastaaruandes avaldatakse informatsioon seotud osapooltega tehtud tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või raamatupidamise sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele. Samuti avalikustatakse raamatupidamise aastaaruandes tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani liikmele aruandeaastal arvestatud tasud ja olulised soodustused.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega.

Korrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid ning selle mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes.

Mittekorrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on selline sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludest ning tavaliselt ei kajastata selle mõju lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes, need on avaldatud lisades juhul, kui nad on olulised.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2018	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	40 697	40 697	
Ostjatelt laekumata arved	40 697	40 697	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	14 399	14 399	3
Muud nõuded	488	488	
Viitlaekumised	488	488	
Ettemaksed	4 023	4 023	
Muud makstud ettemaksed	4 023	4 023	
Kokku nõuded ja ettemaksed	59 607	59 607	
	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	32 881	32 881	
Ostjatelt laekumata arved	32 881	32 881	
Muud nõuded	488	488	
Viitlaekumised	488	488	
Kokku nõuded ja ettemaksed	33 369	33 369	

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2018		31.12.2017	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks		1 629		3 552
Üksikisiku tulumaks		2 769		3 699
Erisoodustuse tulumaks		437		389
Sotsiaalmaks		6 538		7 340
Kohustuslik kogumispension		337		392
Töötuskindlustusmaksed		429		485
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad		132		100
Ettemaksukonto jääk	14 399		0	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	14 399	12 271	0	15 957

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Tooraine ja materjal	18 094	16 977
Lõpetamata toodang	180 638	260 661
Valmistoodang	6 000	7 233
Kokku varud	204 732	284 871

Lisa 5 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad		Kokku
	Mets	
31.12.2016	201 075	201 075
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	35 875	35 875
31.12.2017	236 950	236 950
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	149 540	149 540
31.12.2018	386 490	386 490
Põhivarad		Kokku
	Mets	
31.12.2016	12 688 348	12 688 348
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	3 304 154	3 304 154
31.12.2017	15 992 502	15 992 502
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-7 958 731	-7 958 731
31.12.2018	8 033 771	8 033 771

Lisainformatsioon bioloogiliste varade kohta on esitatud lisa 17.

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

								Kokku
	Ehitised			Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
		Transpordi- vahendid	Muud masinad ja seadmed					
31.12.2016								
Soetusmaksumus	1 040 692	90 598	62 980	153 578	38 948	10 440	10 440	1 243 658
Akumuleeritud kulum	-473 164	-68 853	-42 711	-111 564	-15 634	0	0	-600 362
Jääkmaksumus	567 528	21 745	20 269	42 014	23 314	10 440	10 440	643 296
Ostud ja parendused	0	0	0	0	4 002	0	0	4 002
Amortisatsioonikulu	-27 818	-3 876	-3 624	-7 500	-2 568	0	0	-37 886
Allahindlused väärtuse languse tõttu	0	0	0	0	0	-10 440	-10 440	-10 440
31.12.2017								
Soetusmaksumus	1 035 389	90 598	62 980	153 578	42 950	0	0	1 231 917
Akumuleeritud kulum	-495 679	-72 729	-46 335	-119 064	-18 202	0	0	-632 945
Jääkmaksumus	539 710	17 869	16 645	34 514	24 748	0	0	598 972
Ostud ja parendused			175 038	175 038	4 170	4 036	4 036	183 244
Muud ostud ja parendused			175 038	175 038	4 170	4 036	4 036	183 244
Amortisatsioonikulu	-29 448	-3 876	-6 036	-9 912	-2 813	0	0	-42 173
31.12.2018								
Soetusmaksumus	1 035 389	90 598	238 018	328 616	47 120	4 036	4 036	1 415 161
Akumuleeritud kulum	-525 127	-76 605	-52 371	-128 976	-21 015	0	0	-675 118
Jääkmaksumus	510 262	13 993	185 647	199 640	26 105	4 036	4 036	740 043

Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

		Kokku
	Muud immateriaalsed põhivarad	
31.12.2016		
Soetusmaksumus	80 834	80 834
Akumuleeritud kulum	-60 443	-60 443
Jääkmaksumus	20 391	20 391
Amortisatsioonikulu	-16 166	-16 166
31.12.2017		
Soetusmaksumus	23 045	23 045
Akumuleeritud kulum	-18 820	-18 820
Jääkmaksumus	4 225	4 225
Amortisatsioonikulu	-4 225	-4 225
31.12.2018		
Soetusmaksumus	23 045	23 045
Akumuleeritud kulum	-23 045	-23 045
Jääkmaksumus	0	0

Lisa 8 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Rentest OÜ	8 122	8 122		4,72%	€	14.01.2019
Kapitalirendikohustised kokku	8 122	8 122				
	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
SEB Liising AS	4 787	4 787	0	2,95%	€	21.10.2018
Rentest OÜ	11 983	3 861	8 122	4,72%	€	14.01.2019
Kapitalirendikohustised kokku	16 770	8 648	8 122			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2018	31.12.2017
Masinad ja seadmed	9 688	17 869
Kokku	9 688	17 869

2018.a tasuti kapitalirendimakseid 6657 eurot (2017.a 11360 eurot) ja intresse 579 eurot (2017.a 899 eurot). 2018.a osteti välja sõiduauto Subaru Forester jääkväärtusega 1991 eurot.

Lisa 9 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2018	2017
Kasutusrenditulu	3 318	3 023
Järgmiste perioodide kasutusrenditulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2018	31.12.2017
12 kuu jooksul	1 444	2 195
1-5 aasta jooksul	1 960	4 040
Rendile või üürile antud varade bilansiline jääkmaksumus		
Muud varad	24 833	26 825
Kokku	24 833	26 825

Lisa 10 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2018	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	4 122	4 122	
Võlad töövõtjatele	41 603	41 603	
Maksuvõlad	12 271	12 271	3
Muud võlad	353	353	
Muud viitvõlad	353	353	
Saadud ettemaksed	90	90	
Muud saadud ettemaksed	90	90	
Kokku võlad ja ettemaksed	58 439	58 439	

	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	3 195	3 195	
Võlad töövõtjatele	28 655	28 655	
Maksuvõlad	15 957	15 957	3
Muud võlad	265	265	
Muud viitvõlad	265	265	
Kokku võlad ja ettemaksed	48 072	48 072	

Lisa 11 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2018	2017
Metsamaterjalide müük	964 857	728 102
Istikute müük	79 076	93 131
Teenuste müük	28 520	30 878
Kokku tulu ettevõtlusest	1 072 453	852 111

Lisa 12 Muud tulud

(eurodes)

	2018	2017
Kasum bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutusest	0	3 304 154
Trahvid, viivised ja hüvitised	0	238
Muud	0	15
Kokku muud tulud	0	3 304 407

Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2018	2017
Energia	-48 177	-47 354
Elektrienergia	-16 250	-14 911
Soojusenergia	-5 529	-8 206
Kütus	-26 398	-24 237
Materjalide ja teenuste ostukulud	-290 825	-301 829
Varude muutus	-75 727	19 067
Uurimis-ja arengukulud	-9 700	-3 814
Mitmesugused bürookulud	-10 895	-6 309
Kindlustus	-3 841	-3 980
Koolituskulud	-717	-290
Muud	-8 760	-8 943
Lähetuskulud	-150	-1 135
Maamaks	-24 639	-21 806
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	-482	-432
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-473 913	-376 825

Varude muutuste real kajastatakse osaliselt lõpetamata toodangu ja valmistoodangu varude muutust.

Lisa 14 Tööjõukulud

(eurodes)

	2018	2017
Palgakulu	-204 967	-198 912
Sotsiaalmaksud	-61 085	-61 172
Kokku tööjõukulud	-266 052	-260 084
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	15	15

Lisa 15 Muud kulud

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Kahjum bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutusest	-7 809 191	0	5
Trahvid, viivised ja hüvitised	0	-5	
Ettevõtte tulumaks	-72	-74	
Riigilõiv	-20	-48	
Kokku muud kulud	-7 809 283	-127	

Lisa 16 Seotud osapooled

(eurodes)

Aruandekohustustlase emaettevõtja nimetus	Eesti Maaülikool
Riik, kus aruandekohustustlase emaettevõtja on registreeritud	Eesti Vabariik

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2018		31.12.2017
	Nõuded	Kohustised	Kohustised
Asutajad ja liikmed			0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	3 150	1 267	1 267

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2018	2017
Arvestatud tasu	21 478	21 736

Tehingud seotud isikutega avalikustatakse raamatupidamise aruandes vastavalt riigi raamatupidamise üldeeskirja §49 1 nõuetele. Sihtasutusel ei ole tehinguid seotud osapooltega, mis ei vasta õigusaktidele või raamatupidamiskohustustlase sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Kohustiste saldo (1267 eurot) kajastub bilansis võlgades töövõtjatele ja nõuete saldo (3150 eurot) nõuete ja ettemaksete real.

Nõukogu ja juhatuse liikmetele ei ole ettenähtud lahkumishüvitisi.

Lisa 17 Bioloogiliste varade lisainformatsioon

Arvestusmodeli komponentide muutus 2018. aastal

Sihtasutuse poolt majandamisele kuuluva metsa väärtuse arvestusel lähtuti 31.12.2017 seisuga ja varem Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi (edaspidi *üldeeskirja*) lisast 8 (Riigimetsa hindamine), mille loogika tugines diskonteeritud rahavoogude meetodile, s.t. metsamajandamisest saadavate rahavoogude kindlaksmääramisele.

30.11.2018 jõustus üldeeskirja lisa 8 muudatus, mille kohaselt lähtub diskontomäära arvutuskäik edaspidi Rahandusministeeriumi riigivara osakonna poolt Riigimetsa Majandamise Keskusele arvestatud omakapitali tulumäärast, mis aga ei peegelda sihtasutuse juhtkonna hinnangul õiglaselt sihtasutusele omaseid tingimusi ja asjaolusid. Sellest tulenevalt rakendab sihtasutus 31.12.2018 seisuga koostatud metsa õiglase väärtuse hindamismudelil üldeeskirja lisas 8 kindlaksmääratud diskontomäära asemel sihtasutusele sobivamat diskontomäära, milleks on 6,82% (31.12.2017: 4%).

- Diskontomäära arvestamise metoodika

Sihtasutusele arvestatakse sobiv diskontomäär (I) võttes arvesse sihtasutusele omaseid spetsiifilisi asjaolusid. Kuna sihtasutusel ei ole laene, siis sisaldab diskontomäär vaid omakapitali hinda. Omakapitali hinna määramiseks kasutati CAPM mudelit (capital asset pricing model). Arvutuste tegemisel lähtuti tegevuste osakaaludest vastavalt sihtasutuse arengukavas toodud mahtudele (metsa- jm majandustegevus 75%, õppetöö, teadus- ja arendustegevus 25%).

Sihtasutuse diskontomäära kindlaksmääramisel võetakse arvesse:

- Riskivaba tulumäär, milles võetakse arvesse Saksamaa 10-aastaste võlakirjade viimase viie kalendriaasta tulususe aritmeetiline keskmine, millele on lisatud Eesti riskipreemia. Eesti riigi riskipreemia arvestamisel kasutatakse ettevõtete väärtuse eksperdi Aswath Damodaran'i poolt loodud andmebaasist leitud Eesti riigi reitingu alusel arvestatud riskipreemiat.
- Finantsvõimenduse beetakordaja, mis näitab sihtasutuse riskitaset võrreldes teiste turul kaubeldavate ja samas sektoris töötavate ettevõtetega. Kuna Eestis puuduvad võrreldavad börsil noteeritud ettevõtted, siis kasutatakse hinnanguna teiste riikide samal tegevusalal tegutsevate noteeritud ettevõtjate keskmist võimenduseta beetakordajat. See leitakse samuti Aswath Damodaran'i andmebaasist.
- Turu riskipreemia, mis on leitud erinevate uurimuste järgi ja mille väärtuseks loetakse 5%. Sama kasutab oma kapitalihinna mudelites Konkurentsiamet.
- Täiendav riskipreemia, mis leitakse kliendiportfelli hajutatusele, tooteportfelli hajutatusele, juhtimiskvaliteedile, tulude stabiilsusele ja finantssuutlikkusele antud hinnangu alusel vahemikus 0 kuni 6%, hinnates kõiki riske 5-pallilisel skaalal (kõrge, pigem kõrge, keskmine, pigem madal, madal).

Kirjeldatud metoodika alusel arvestatud diskontomäär on sihtasutuse bioloogiliste varade õiglase väärtuse hindamismudelil 31.12.2018 seisuga 6,82%.

Tabel 1 Diskontomäära arvutamise komponendid 31.12.2018 seisuga

	2018
1) Saksa 10-a võlakirjade 5-a keskmine tootlus	0,494%
2) Eesti riigi riskipreemia	0,977%
3) beetakordaja	0,950
4) turu riskipreemia	5%
5) ettevõttespetsiifiline riskipreemia	0,60%

- Teiste metsa väärtuse arvestamiseks kasutatavate näitajate muutus

Sihtasutus lähtub realiseeritava metsa õiglase väärtuse leidmisel diskonteeritud rahavoogude meetodist, mille sisu ja ülesehitus on analoogne üldeeskirja lisas 8 toodud meetodiga.

Kui lisa 8 näeb ette, et riigimetsa õiglane väärtus leitakse kümne aasta keskmisena prognoositud aastase metsamajandamise tulude (MT) ja metsamajandamise kulude (MK) vahena, jagatuna diskontomäära (I) ja inflatsioonimäära (P) vahega, siis kasutab sihtasutus metsamajandamise tulude, kulude ja raiemahu arvestamisel viie aasta keskmisi prognoose. Pikaajaliste prognooside tegemine eeldab arvukaid keerulisi arvestushinnanguid, mistõttu ei ole sihtasutuse juhtkonna hinnangul usaldusväärse informatsiooni kogumiseks tehtavad kulutused ja informatsioonist saadav kasu tasakaalus.

- Muutuste mõju eelnevatele perioodidele

Kuna nii 31.12.2017 kui ka 31.12.2018 seisuga metsa õiglase väärtuse hindamisel on kasutatud diskonteeritud rahavoogude meetodit ning muudetud on vaid erinevaid sisendeid (tulude ja kulude prognoosi pikkust, diskontomäära ning metsanduse deflaatorit), siis sisuliselt on tegemist arvestushinnangu mitte arvestuspõhimõtte muutusega. Eesti finantsaruandluse standardi kohaselt kajastatakse muutuseid raamatupidamislikes hinnangutes hinnangu muutuse toimumise perioodis (või vajadusel ka järgnevates perioodides), mitte tagasiulatuvalt.

Arvestuspõhimõtted

Majandatava metsa bilansiline väärtus (MBV) on leitud viie aasta keskmisena prognoositud aastase metsamajandamise tulude (MT) ja metsamajandamise kulude (MK) vahena, jagatuna diskontomäära (I) ja inflatsioonimäära (P) vahega.

Metsa bilansilise väärtuse (MBV) arvestamise valem:

$$MBV = \frac{MT - MK}{I - P}$$

Käibevarade rühmas kajastatakse bioloogiliste varade lühiajalist osa, milleks on järgneva aruandeperioodi hinnanguline metsa müügist saadav kasum. Bioloogiliste varade käibevarade osa leidmiseks kasutatakse viie aasta keskmist metsamaterjali tihumeetri müügihinda ning viie aasta

keskmist kulu tihumeetri kohta. Mõlemad väärtused korrutatakse 1 aasta keskmise raiemahuga. Saadud tulu ja kulu vahe kajastatakse käibevaras bioloogilise varana.

Arvestusmodeli komponendid

31.12.2018 seisuga planeeritav 5 aasta (2019-2023) keskmine müügihind on 47,34 eurot/tm ja 5 aasta metsamajanduse kulu 27,52 eurot/tm. 31.12.2017 seisuga on vastavad 10 aasta (2018-2027) keskmised näitajad 40,29 eurot/tm ja 26,75 eurot/tm. Müügitulude hindamisel oli aluseks lühiajaline ja pikaajaline prognoos. Müügitulude hindamisel kasutatud lühiajaline prognoos tugines metsamaterjali müügiklientide tehtud hinnapakumistele 2019. aastaks. Seisuga 31.12.2018 metsa väärtuse hindamisel kasutatud pikaajaline prognoos tugines turusituatsioonile võttes arvesse kohalikku puidutööstusse 2017. ja 2018. aastal tehtud investeeringuid tootmismahude kasvatamiseks. Seisuga 31.12.2017 metsaväärtuse hindamisel lähtuti analoogsetest prognoosidest. 31.12.2018 seisuga läbi viidud metsa väärtuse hindamisel kasutatud tegevuskulude prognoos aastateks 2019-2023 (31.12.2017 seisuga hindamises perioodil 2018-2027 prognoos) on koostatud lähtudes metsamajanduskavast 2011-2020 ning selles sisalduvaid tööde mahtusid laiendati 5 aasta pikkusele perioodile. Kulude prognoos ei sisalda ühekordseid kulusid ega inflatsiooni.

Keskmise hinna tõusu põhjuseks oli 2017. aasta lõpus ja 2018. aasta alguses metsamaterjali turu märkimisväärne hinnatõus, mis oli tingitud eeskätt väga kehvadest ilmastikuoludest 2017. aasta sügisel ja 2018. aasta jaanuaris, mis tekitas metsamaterjali nõudluse kasvu ja seeläbi ka hinna tõusu. Edaspidi on näha puidu hinna mõningast langust, eeskätt paberipuidu ja küttepuidu osas. Seoses majanduskasvu aeglustumisega aastatel 2020-2023 oleme ette näinud kulude vähest kasvu, mida mõjutab kõige rohkem tööjõukulude kasv.

31.12.2018 seisuga hindamismudelil arvestati sihtasutuse diskontomääraks (I) 6,82%. 31.12.2017 seisuga hindamismudelil on rakendatud 4,0%.

Inflatsioonimäär (P) on Rahandusministeeriumi poolt prognoositav metsamajanduse sektori deflaator, mis 31.12.2018 seisuga läbi viidud metsa väärtuse hindamises on 2,23% (prognoosiperiood: 2019-2022). Antud deflaator on Rahandusministeeriumi poolt koostatud 2018. a suveprognoosis ning saadud Rahandusministeeriumist 28. jaanuaril 2019. Rahandusministeerium avalikustab 2019. aasta kevadprognoosi aprillis 2019.

Tabel 2 Metsa väärtuse hindamisel kasutatud sisendite võrdlus

	Tegelik 2018	Prognoositud keskmine 2019-2023	Tegelik 2017	Prognoositud keskmine 2018-2027
Keskmine metsamajandamise tulu metsamaterjali ühiku kohta, eurot/tm	50,50	47,34	36,91	40,29
Keskmine metsamajandamise kulu metsamaterjali ühiku kohta, eurot/tm	19,67	27,52	22,76	26,75
Diskontomäär		6,82%		4,0%
Inflatsiooni määr metsandussektoris	15,6%*	2,23%**	8,9%	2,54%***

* 2018.a suveprognoosi alusel ** prognoositud 4 aasta keskmine *** prognoositud 5 aasta keskmine

Raiemahud

2018. aastal olid ilmastikuolud (eeskätt aasta teine pool) metsa ülestöötamiseks soodsad ning puidu hinnad olid kõrged ning aasta teises pooles veel tõusid (eeskätt paberipuit). Kuna metsamaterjali müügilepingud olid sõlmitud aasta alguses, siis kõikide puidusortimentide osas ei õnnestunud hinnatõusu maksimaalselt ära kasutada. Eelarves oli planeeritud raiemaht 18 590 tm, koos kasvava metsa müügiga (sanitarraie 50 tm), tegelik raiemaht oli 2018 a. lõpuks 20 007 tm (2017.a 17 972 tm), koos kasvava metsa müügiga (valgustusraie 4,5 tm). Metsamaterjali müük toimus avalikul enampakkumisel. Eelarves oli planeeritud keskmiseks müügihinnaks 46,86 eurot/tm, keskmiseks müügihinnaks kujunes 50,49 eurot/tm koos kasvava metsaga (müüdi 18 704 tm). 2017.a keskmine müügihind oli 36,91 eurot/tm ja müüdi 19 229 tm.

Raiemaht (20 007 tm) suurenes võrreldes 2017. aastaga 2035 tm võrra. Raiumata jäi üks 2018. aastaks planeeritud uuendusraie lankidest ja raiuti ära kaks 2017. a. raieplaani lanki. Harvendusraieid tehti 31,68 ha, 2046 tm (2017: 54,3 ha, 2603,6 tm). Harvendusraie plaani kehv täitmine oli tingitud asjaolust, et hankega ei õnnestunud raie tegijat leida.

Aastane uuendusraiate maht on paika pandud riigimetsa majandajatele aastateks 2019-2023 riigimetsas uuendusraie optimaalse pindala määramise määruks. Aastaseks uuendusraie mahuks on määratud 71 ha. Aastaks 2019 plaanitud uuendusraie likviidne raiemaht vastavalt plaanitud lankide nimekirjale on 15 900 tm, millele lisandub plaanitud harvendusraie maht 4000 tm. Arvestades, et järgneva viie aasta jooksul teostame uuendusraieid optimaalse pindala ulatuses, mis on 71 ha ja lankide valik toimub samade põhimõtete alusel ning harvendusraie mahuks on aastatel 2020-2021 a. 4000 tm, arvestame raiemahuks kokku 19 900 tm. 2021. a tuleb vähemalt pooltele potentsiaalsetele uuendusraie lankidele tellida uued takseerandmed, mis mõjutavad arvestuslangi määramist. Kuna praeguste langi suuruse arvutuste aluseks on olnud suur küpsete metsade osakaal, siis näeme 2023. a alates uuendusraie mahu vähenemist 5% võrra. See teeb uuendusraie mahuks 15 100 tm. Harvendusraie mahuks hindame alates 2022.a 3500 tm. Viie aasta keskmiseks raiemahuks saame ligikaudu 19 500 tm.

Tabel 3 Aastatel 2019-2023 planeeritud raiemaht (tm)

Aasta	2019	2020	2021	2022	2023	keskmine
Raiemaht	19 900	19 900	19 900	19 400	18 600	19 540

Metsa õiglase väärtuse arvutus

Majandatava metsa kui bioloogiliste varade väärtus oli 31.12.2018 seisuga 8 420 261 eurot (31.12.2017 seisuga 16 229 452 eurot). Tulemiaruanes kajastav väärtuse muutusest 7 809 191 eurot kanti muudesse kuludesse.

Käibevarade rühmas kajastatakse bioloogiliste varade lühiajalist osa, milleks on järgneva aruandeperioodi hinnanguline metsa müügist saadav tulu. Bioloogiliste varade käibevarade osa leidmiseks kasutatakse 5 aasta keskmist metsamaterjali tihumeetri müügihinda, milleks 31.12.2018 seisuga oli 47,34 (2017.a 40,29) ning 5 aasta keskmist kulu tihumeetri kohta, milleks 31.12.2018 seisuga on 27,52 (2017.a 26,75). Mõlemad väärtused korrutatakse 1 aasta keskmise raiemahuga (19 500 tm). Saadud tulu ja kulu vahe kajastatakse käibevaras bioloogilise varana.

2019.a on prognoositav aasta tulu 923 130 eurot ja kulu 536 640 eurot. Nende vahe 386 490 eurot on 31.12.2018.a seisuga kajastatud käibevaradena. 2018.a oli prognoositav tulu 705 075 eurot ning kulu 468 125 eurot. Käibevarade all kajastati 31.12.2017 seisuga 236 950 eurot.

Et metsa väärtusest kokku on 31.12.2018 seisuga 8 420 261 eurot ja sellest lühiajaline osa on 386 490 eurot, siis põhivara osa on 8 033 771 eurot (31.12.2017 seisuga käibevara lühiajaline osa 236 950 eurot ja põhivara osa 15 992 502 eurot).

Metsaväärtuse oluline muutus on seotud valdavalt diskontomäära suurenemisega (4%-lt 6,82%-le). Metsaväärtusele avaldasid mõju ka teiste sisendite muutused. Stabiilsem oli keskmise kulu tihumeetri kohta.

Tabel 4 Metsa väärtuse arvutus 31.12.2018 ja 31.12.2017 seisuga

			31.12.2018	31.12.2017	Muutus
(1)	Prognoositud aastane raieaht, tm		19 500	17 500	11,4%
(2)	Keskmine tulu tihumeetri kohta, eurot/tm		47,34	40,29	17,5 %
(3)	Metsamajandamise tulud, eurodes	$(1) \times (2)$	923 130	705 075	30,9%
(4)	Keskmine kulu tihumeetri kohta, eurot/tm		27,52	26,75	2,9%
(5)	Metsamajandamise kulud, eurodes	$(1) \times (4)$	536 640	468 125	14,6%
(6)	Diskontomäär		6,82%	4,0%	70,5%
(7)	Inflatsioonimäär metsamajandussektoris		2,23%	2,54%	-12,2%
(8)	Metsa õiglane väärtus, eurodes	$\frac{(3) - (5)}{(6) - (7)}$	8 420 261	16 229 452	-48,1%
	sh käibevaras kajastatav bioloogiline vara	$(1) \times (2-4)$	386 490	236 950	63,1%
	sh tulemiaruanes kajastatav väärtuse muutus		-7 809 191	3 340 029	

Bioloogiliste varade sensitiivsusanalüüs

Metsaväärtuse sensitiivsusanalüüsis seisuga 31.12.2018 ja 31.12.2017 on välja toodud metsaväärtuse arvutamise 5 põhisisendit ning välja arvatud metsa väärtus vastavate sisendite protsendiliste muutuste korral. Tabelist on näha, et kõige suuremat mõju metsaväärtustele avaldab keskmise müügihinna muutus. Keskmise müügihinna kasvamisel või kahanemisel 5% võrra kasva või kahaneb metsaväärtus vastavalt üle 1 miljoni euro. Suurt mõju avaldavad ka keskmise kuluhinna ja diskontomäära muutus. Kuluhinna suurenemisel 5% võrra väheneb metsa väärtus 7% (ligi 600 000 euro võrra) ja diskontomäära vähenemisel 5 % võrra kasvab metsaväärtus üle 650 000 euro võrra.

Tabel 5 Sensitiivsusanalüüs seisuga 31.12.2018

	Diskonto -määr (%)	5 a metsa- majanduse deflaator (%)	Keskmine müügihind (euro/tm)	Keskmine kulu (euro/tm)	Raiemaht (tm)	Metsa- väärtus (eurodes)	Muutus (eurodes)	Muutus %
	6,82	2,23	47,34	27,52	19 500	8 420 261		
Muutus diskontomääras								
5% (0,34 ühikut)	7,16	2,23	47,34	27,52	19 500	7 839 554	-580 708	-6,9
-5% (0,34 ühikut)	6,48	2,23	47,34	27,52	19 500	9 093 882	673 621	8,0
Muutus metsamajanduse deflaatoris								
5% (0,11 ühikut)	6,82	2,34	47,34	27,52	19 500	8 627 009	206 747	2,46
5% (0,11 ühikut)	6,82	2,12	47,34	27,52	19 500	8 223 191	-197 070	-2,34
Keskmise müügihinna muutus								
5% (2,37 eurot)	6,82	2,23	49,71	27,52	19 500	9 427 124	1 006 863	11,96
- 5% (2,37 eurot)	6,82	2,23	44,97	27,52	19 500	7 413 399	-1 006 863	-11,96
Keskmise kuluhinna muutus								
5% (1,38 eurot)	6,82	2,23	47,34	28,9	19 500	7 833 987	-586 275	-6,96
- 5% (1,38 eurot)	6,82	2,23	47,34	26,14	19 500	9 006 536	586 275	6,96
Keskmise raiemahu muutus								
5% (975 tm)	6,82	2,23	47,34	27,52	20 475	8 841 275	421 013	5,0
-5% (975 tm)	6,82	2,23	47,34	27,52	18 525	7 999 248	-421 013	-5,0
Keskmise raiemahu ja müügihinna muutus								
Müügihind -5% (2,37 eurot); raiemaht -5% (975 tm)	6,82	2,23	44,97	27,52	18 525	7 042 729	-1 377 533	-16,36

Tabel 5 Sensitiivsusanalüüs seisuga 31.12.2017

	Diskonto -määr (%)	5 a metsa- majanduse deflaator (%)	Keskmine müügihind (eurot/tm)	Keskmine kulu (eurot/tm)	Raiemaht (tm)	Metsa- väärtus (eurodes)	Muutus (eurodes)	Muutus %
	4,0	2,54	40,29	26,75	17 500	16 229 452		
Muutus diskontomääras								
2,5% (0,1 ühikut)	4,1	2,54	40,29	26,75	17 500	15 189 103	-1 040 349	-6,41
-2,5% (0,1 ühikut)	3,9	2,54	40,29	26,75	17 500	17 422 794	1 193 342	7,35
Muutus metsamajanduse deflaatoris								
3,9% (0,1 ühikut)	4,0	2,64	40,29	26,75	17 500	17 422 794	1 193 342	7,35
-3,9% (0,1 ühikut)	4,0	2,44	40,29	26,75	17 500	15 189 103	-1 040 349	-6,41
Keskmise müügihinna muutus								
5% (2,01 eurot)	4,0	2,54	42,30	26,75	17 500	18 638 699	2 409 247	14,84
' - 5% (2,01 eurot)	4,0	2,54	38,28	26,75	17 500	13 820 205	-2 409 247	-14,84
Keskmise kuluhinna muutus								
5% (1,34 eurot)	4,0	2,54	40,29	28,09	17 500	14 623 288	-1 606 164	-9,90
' - 5% (1,34 eurot)	4,0	2,54	40,29	25,41	17 500	17 835 616	1 606 164	9,90
Keskmise raiemahu muutus								
5% (875 tm)	4,0	2,54	40,29	26,75	18 375	17 040 925	811 473	5,00
' - 5% (875 tm)	4,0	2,54	40,29	26,75	16 625	15 417 979	-811 473	-5,00
Keskmise raiemahu ja müügihinna muutus								
Müügihind' 5% (2,01 eurot); raiemaht -5% (875 tm)	4,0	2,54	42,30	26,75	16 625	17 706 764	1 477 312	9,10

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 15.04.2019

SIHTASUTUS JÄRVSELJA ÕPPE- JA KATSEMETSKOND (registrikood: 90001196) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TANEL PIIR	Juhatuse liige	15.04.2019

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

SIHTASUTUS JÄRVSELJA ÕPPE- JA KATSEMETSKOND nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud SIHTASUTUS JÄRVSELJA ÕPPE- JA KATSEMETSKOND (sihtasutus) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2018 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt sihtasutuse finantsseisundit seisuga 31. detsember 2018 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme sihtasutusest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas sihtasutuse likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad sihtasutuse raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks sihtasutuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust sihtasutuse suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Andris Jegers

Vandeauditori number 171

KPMG Baltics OÜ

Auditoorettevõtja tegevusloa number 17

Narva mnt 5, Tallinn 10117

15. aprill 2019

Audiitorite digitaalallkirjad

SIHTASUTUS JÄRVSELJA ÕPPE- JA KATSEMETSKOND (registrikood: 90001196) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruandele
lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANDRIS JEGERS	Vandeaudiitor	15.04.2019

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Metsakasvatus ja muud metsamajanduse tegevusalad	02101	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7411341
E-posti aadress	info@jarvselja.ee
Veebilehe aadress	www.jarvselja.ee